

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentset versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B** Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkulepe
(ELT L 304, 20.11.2010, lk 47)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni kokkulepe	L 45	46	17.2.2018

▼B**Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkulepe****I. KOHALDAMISALA**

1. Parlamendi ja komisjoni uue eripartnerluse paremaks kajastamiseks lepivad institutsioonid kokku järgmistes meetmetes, et tugevdada komisjoni poliitilist vastutust ja õiguspärasust, laiendada konstruktiivset dialoogi, parandada teabe vahetamist institutsioonide vahel ning koostööd menetluste ja planeerimise alal.

Samuti lepivad nad kokku konkreetsetes sätetes:

- komisjoni kohtumiste kohta riiklike ekspertidega vastavalt I lisas sätestatule;
- konfidentsiaalse teabe edastamise kohta parlamendile vastavalt II lisas sätestatule;
- rahvusvaheliste lepingute üle läbirääkimiste pidamise ja nende sõlmimise kohta vastavalt III lisas sätestatule ning
- komisjoni tööprogrammi ajakava kohta vastavalt IV lisas sätestatule.

II. POLIITILINE VASTUTUS

2. Pärast Euroopa Ülemkogu poolt kandidaadiks ülesseadmist esitab komisjoni presidendi kandidaat parlamendile oma ametiaja poliitilised suunised, et parlamendiga oleks võimalik enne kandidaadi valimise hääletust olemasoleva teabe põhjal arvamusi vahetada.

3. Parlament võtab kodukorra artikli 106 kohaselt komisjoni ametisseastuva presidendiga ühendust aegsasti enne uue komisjoni ametisse nimetamisele nõusoleku andmise menetluse algust. Parlament võtab arvesse ametisseastuva presidendi märkusi.

Komisjoni liikme kandidaadid tagavad kogu asjaomase teabe avalikustamise vastavalt ELi toimimise lepingu artiklis 245 sätestatud sõltumatu kohustusele.

Menetlused viiakse läbi viisil, mis tagab kogu ametisseastuva komisjoni avatud, õiglase ja järjepideva hindamise.

▼M1

4. Komisjoni liige võtab poliitilise vastutuse tegevuse eest oma vastutusalas, ilma et see piiraks komisjoni kollegiaalsuse põhimõtet.

Komisjoni president vastutab täielikult võimaliku huvide konflikti kindlakstegemise eest, mille tõttu komisjoni liige ei ole võimeline oma ülesandeid täitma.

Samuti vastutab komisjoni president sellises olukorras võetavate edasiste meetmete eest ja teavitab viivitamata kirjalikult parlamendi presidenti.

Komisjoni liikmete osalemist valimiskampaaniates reguleerib Euroopa Komisjoni liikmete tegevusjuhend.

▼ M1

Komisjoni liikmed võivad osaleda Euroopa Parlamendi valimiste kampaanias, sealhulgas kandidaadina. Euroopa tasandi erakonnad võivad neid valida ka esikandidaadiks („Spitzenkandidat“) Euroopa Komisjoni presidendi ametikohale.

Komisjoni president teavitab parlamenti õigeaegselt, kui üks või mitu komisjoni liiget osaleb kandidaadina Euroopa Parlamendi valimiste kampaanias, samuti meetmetest, mida võetakse ELi toimimise lepingu artiklis 245 ja Euroopa Komisjoni liikmete tegevusjuhendis ette nähtud sõltumatuse, aususe ja diskreetsuse põhimõtte järgimiseks.

Komisjoni liige, kes kandideerib Euroopa Parlamendi valimistel või osaleb Euroopa Parlamendi valimiste kampaanias, kohustub hoiduma kampaania käigus seisukohavõtudest, mis on vastuolus tema konfidentsiaalsuskohustusega või kollegiaalsuse põhimõttega.

Komisjoni liige, kes kandideerib Euroopa Parlamendi valimistel või osaleb Euroopa Parlamendi valimiste kampaanias, ei tohi kasutada komisjoni töötajaid ega materiaalseid vahendeid valimiskampaaniaga seotud tegevuseks.

▼ B

5. Kui parlament palub komisjoni presidendil avaldada mõnele komisjoni liikmele umbusaldust, siis kaalub president tõsiselt, kas nõuda selle liikme tagasiastumist vastavalt ELi lepingu artikli 17 lõikele 6. President kas nõuab selle liikme tagasiastumist või selgitab oma sellekohast keeldumist parlamendi ees järgmisel osaistungjärgul.

6. Kui komisjoni ametiaja jooksul on vaja vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 246 teisele lõigule mõni komisjoni liige asendada, kaalub komisjoni president enne nõukogu otsuse heakskiitmist tõsiselt parlamendiga toimunud konsulteerimise tulemusi.

Parlament tagab, et tema menetlus kulgeb nii kiiresti kui vaja, et komisjoni president saaks enne uue komisjoni liikme ametissenimetamist kaaluda tõsiselt parlamendi arvamust.

Samamoodi kaalub komisjoni president ELi toimimise lepingu artikli 246 kolmanda lõigu kohaselt parlamendi arvamust tõsiselt juhul, kui komisjoni järelejäanud ametiaeg on lühike.

7. Kui komisjoni president kavatseb ELi toimimise lepingu artikli 248 kohaselt komisjoni liikmete kohustused ametiaja jooksul ümber jaotada, teavitab ta parlamenti asjakohase parlamentaarse konsulteerimise eesmärgil õigeaegselt tehtavatest muudatustest. Presidendi otsus vastutuselad ümber jaotada võib jõustuda kohe.

8. Kui komisjon esitab ettepaneku volinike tegevusjuhendi läbivaatamiseks seoses huvide konflikti või eetilise käitumisega, küsib ta parlamendi arvamust.

▼B**III. KONSTRUKTIIVNE DIALOOG JA TEABEVAHETUS****i) Üldsätted**

9. Komisjon tagab, et ta kohaldab parlamendi ja nõukogu võrdse kohtlemise põhimõtet, eelkõige seoses juurdepääsuga koosolekutele ning dokumentide ja muu teabe edastamisega, eriti õigusloome- ja eelarveküsimustes.

10. Komisjon võtab oma pädevuse piires meetmeid parlamendi paremaks kaasamiseks, et võtta võimalikult suures ulatuses arvesse parlamendi seisukohti ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas.

11. Parlamendi ja komisjoni eripartnerlust rakendatakse järgmiselt:

— komisjoni president osaleb parlamendi palvel esimeeste konverentsil vähemalt kaks korda aastas, et arutada ühist huvi pakkuvaid küsimusi;

— komisjoni president arutab parlamendi presidendiga korrapäraselt tähtsamaid horisontaalseid küsimusi ja peamisi õigusakti ettepanekuid. See dialoog peaks hõlmama ka parlamendi presidendi kutsu- mist osalema volinike kolleegiumi koosolekutel;

— komisjoni president või institutsioonidevaheliste suhete eest vastutav asepresident kutsutakse osalema esimeeste konverentsil või komisjonide esimeeste konverentsil, kui arutatakse täiskogu istungite päevakorra koostamise, parlamendi ja komisjoni suhete või õigusloome või eelarvega seotud konkreetseid küsimusi;

— igal aastal toimuvad kohtumised esimeeste konverentsi ja komisjonide esimeeste konverentsi ning volinike kolleegiumi vahel, et arutada asjakohaseid küsimusi, sealhulgas komisjoni tööprogrammi koostamist ja rakendamist;

— esimeeste konverents ja komisjonide esimeeste konverents teavitavad komisjoni õigel ajal institutsioonidevahelise mõõtmega arutelude tulemustest. Parlament teavitab komisjoni ka täielikult ja korrapäraselt selliste koosolekute tulemustest, millel käsitletakse osais- tungjärkude ettevalmistamist, võttes arvesse komisjoni seisukohti. See ei piira punkti 45 kohaldamist;

— institutsioonide peasekretärid kohtuvad korrapäraselt, et tagada asja- kohase teabe regulaarne vahetus kahe institutsiooni vahel.

12. Iga komisjoni liige tagab korrapärase ja otsese teabevahetuse komisjoni liikme ja asjaomase parlamendikomisjoni esimehe vahel.

13. Komisjon ei avalikusta ühtki õigusakti ettepanekut ega ühtki olulist algatust või otsust parlamenti sellest eelnevalt kirjalikult teavitama.

▼B

Komisjoni tööprogrammi alusel määravad institutsioonid ühisel kokkuleppel eelnevalt kindlaks olulised algatused, mida tutvustatakse parlamendi täiskogu istungil. Komisjon tutvustab neid algatusi reeglina kõigepealt täiskogu istungil ja alles pärast seda üldsusele.

Samamoodi määravad nad kindlaks ettepanekud ja algatused, mille kohta esitatakse teave esimeeste konverentsil või mis edastatakse asjakohasel viisil asjaomasele parlamendikomisjonile või selle esimehele.

Need otsused võetakse vastu institutsioonide vahel punktis 11 ette nähtud regulaarse dialoogi käigus ning neid ajakohastatakse korrapäraselt, võttes igati arvesse võimalikke poliitilisi arenguid.

14. Kui komisjoni sisedokumenti, millest parlamenti ei ole vastavalt käesolevale raamkokkuleppele teavitatud, levitatakse väljaspool institutsioone, võib parlamendi president nõuda, et asjaomane dokument edastataks viivitamata parlamendile, et teatada sellest igale parlamendiliikmele, kes seda nõuab.

15. Komisjon esitab täieliku teabe ja dokumentatsiooni koosolekute kohta, mis ta on pidanud riiklike ekspertidega liidu õigusakte, sealhulgas mittesiduvaid õigusakte ja delegeeritud õigusakte ette valmistades ja rakendades. Komisjon võib kutsuda nendele koosolekutele ka parlamendi eksperte, kui parlament seda soovib.

Vastavad sätted on sätestatud I lisas.

16. Kolme kuu jooksul pärast parlamendi resolutsiooni vastuvõtmist esitab komisjon parlamendile kirjaliku teabe meetmete kohta, mida on võetud vastuseks konkreetsetele parlamendi resolutsioonides esitatud nõudmistele, sealhulgas juhtudel, kui komisjon ei ole saanud parlamendi seisukohti järgida. Seda ajavahemikku võib lühendada, kui taotlus on kiireloomuline. Seda ajavahemikku võib pikendada ühe kuu võrra, kui taotlus eeldab põhjalikumaid tööd ja see on nõuetekohaselt põhjendatud. Parlament tagab, et teavet levitatakse laialdaselt institutsiooni sees.

Parlament püüab vältida suuliselt või kirjalikult vastatavate küsimuste esitamist teemadel, mille kohta komisjon on juba teatanud parlamendile oma seisukoha kirjalikus järeletootes.

Komisjon kohustub andma aru kõikide ELi toimimise lepingu artikli 225 alusel ettepaneku esitamist käsitlevate taotluste (õigusloomega seotud algatusraport) konkreetsete järeletootes koosta kolme kuu jooksul alates vastava resolutsiooni vastuvõtmisest täiskogus. Komisjon esitab õigusakti ettepaneku hiljemalt ühe aasta jooksul pärast taotluse esitamist või lisab selle oma järgmise aasta tööprogrammi. Kui komisjon ei esita ettepanekut, põhjendab ta seda üksikasjalikult parlamendile.

Komisjon võtab ka kohustuse teha tihedat ja varast koostööd parlamendiga kõigi kodanikualgatuse teel esitatud õigusloomealgatuste taotluste korral.

▼B

Eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse puhul kohaldatakse punktis 31 toodud erisätteid.

17. Kui õigusaktidega seotud algatused, soovitused või taotlused esitatakse vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 289 lõikele 4, teatab komisjon parlamendile taotluse korral oma seisukoha nende ettepanekute suhtes asjaomase parlamendikomisjoni ees.

18. Institutsioonid lepivad kokku teha koostööd riikide parlamentidega suhtlemise valdkonnas.

Parlament ja komisjon teevad koostööd, et rakendada ELi toimimise lepingu protokollis nr 2 subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta. Nimetatud koostöö hõlmab kokkuleppeid, mis käsitlevad riikide parlamentide poolt esitatud põhjendatud arvamuste vajaduse korral tõlkimist.

Kui ELi toimimise lepingu protokollis nr 2 artiklis 7 nimetatud piirmäärad on saavutatud, esitab komisjon riikide parlamentide esitatud kõigi põhjendatud arvamuste tõlked koos oma seisukohaga.

19. Komisjon edastab parlamendile nimekirja eksperdirühmadest, mis on moodustatud, et abistada komisjoni tema algatusõiguse teostamisel. Nimekirja ajakohastatakse korrapäraselt ja see avalikustatakse.

Selles raamistikus teavitab komisjon sobilikul viisil pädevat parlamendikomisjoni tema esimehe konkreetsel ja põhjendatud nõudmisel selliste rühmade tegevusest ja koosseisust.

20. Asjakohaste mehhanismide kaudu peavad institutsioonid konstruktiivset dialoogi olulistest haldusküsimustes, eelkõige küsimustes, mis mõjutavad otseselt parlamendi haldust.

21. Parlament küsib komisjoni arvamust, kui ta teeb ettepaneku oma kodukorra nende punktide muutmiseks, mis käsitlevad suhteid komisjoniaga.

22. Kui vastavalt käesolevale raamkokkuleppele edastatav teave on konfidentsiaalne, kohaldatakse II lisa sätteid.

ii) Rahvusvahelised lepingud ja laienemine

23. Parlamenti teavitatakse viivitamata ja täielikult rahvusvahelisi lepinguid käsitlevate läbirääkimiste ja nende sõlmimise kõikidel etappidel, kaasa arvatud läbirääkimisjuhiste kindlaksmääramisest. Komisjon tegutseb viisil, mis tagab komisjoni ELi toimimise lepingu artiklist 218 tulenevate kohustuste igakülgse täitmise ja võtab arvesse iga institutsiooni rolli vastavalt ELi lepingu artikli 13 lõikele 2.

Komisjon kohaldab III lisas sätestatud korda.

24. Punktis 23 osutatud teave esitatakse parlamendile piisavalt vara, et võimaldada tal vajaduse korral oma seisukohta väljendada ning et võimaldada komisjonil võtta parlamendi seisukohti võimalikult suures ulatuses arvesse. Üldjuhul esitatakse see teave parlamendile vastutava parlamendikomisjoni kaudu ja vajaduse korral täiskogu istungil. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel esitatakse see teave rohkem kui ühele parlamendikomisjonile.

▼B

Parlament ja komisjon kohustuvad seadma sisse asjakohased menetlused ja tagatised konfidentsiaalse teabe edastamiseks komisjonilt parlamendile vastavalt II lisa sätetele.

25. Institutsioonid tunnustavad, et nende erinevate institutsiooniliste ülesannete tõttu esindab komisjon Euroopa Liitu rahvusvahelistel läbirääkimistel, välja arvatud ühise välis- ja julgeolekupoliitika puhul ning muudel aluslepingutes ette nähtud juhtudel.

Kui komisjon esindab liitu rahvusvahelistel konverentsidel, soodustab komisjon parlamendi taotlusel vaatlejastaatusega parlamendiliikmete delegatsiooni lisamist liidu delegatsioonidesse, et ta saaks viivitamatult täielikku teavet konverentsi käigust. Komisjon kohustub parlamendi delegatsiooni vajaduse korral süstemaatiliselt teavitama läbirääkimiste tulemustest.

Parlamendiliikmed ei või nendel läbirääkimistel otseselt osaleda. Komisjon võib anda neile vaatlejastaatuse õiguslike, tehniliste ja diplomaatiliste võimaluste kohaselt. Keeldumise korral teavitab komisjon parlamenti selle põhjustest.

Lisaks sellele hõlbustab komisjon parlamendiliikmete osalemist vaatlejajana kõigil komisjoni pädevusse kuuluvatel asjakohastel koosolekutel enne ja pärast läbirääkimisistungeid.

26. Samadel tingimustel teavitab komisjon parlamenti süstemaatiliselt mitmepoolsete rahvusvaheliste lepingutega, milles liit on üks lepinguosaline, loodud organite koosolekutest ja hõlbustab parlamendi liikmete osalemist liidu delegatsioonidesse kuuluvate vaatlejajana nendel koosolekutel, kui nendes organites tehakse parlamendi heakskiitu nõudvaid otsuseid või otsuseid, mille rakendamine võib eeldada õigusaktide vastuvõtmist seadusandliku tavamenetluse kohaselt.

27. Komisjon annab ka rahvusvahelistele konverentsidele saadetakse liidu delegatsiooni kuuluvale parlamendi delegatsioonile nendel juhtudel juurdepääsu kõigile liidu delegatsiooni vahenditele vastavalt institutsioonidevahelise hea koostöö üldpõhimõttele ja võttes arvesse kättesaadavat logistikat.

Parlamendi president saadab hiljemalt neli nädalat enne konverentsi algust komisjoni presidendile ettepaneku parlamendi delegatsiooni lisamiseks liidu delegatsiooni, nimetades parlamendi delegatsiooni juhi ja delegatsiooni kuuluvate parlamendiliikmete arvu. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib tähtaega erandkorras lühendada.

Parlamendi delegatsiooni kuuluvate parlamendiliikmete ja abitöötajate arv on proportsionaalne liidu delegatsiooni üldsuurusega.

▼B

28. Komisjon hoiab parlamenti igati kursis ühinemisläbirääkimiste käiguga ning eelkõige põhiaspektide ja arengutega, et võimaldada parlamendil õigeaegselt asjaomaste menetluste kaudu oma seisukohti väljendada.

29. Kui parlament võtab punktis 28 osutatud küsimustes vastu soovitusel vastavalt kodukorra artikli 90 lõikele 4 ja kui komisjon otsustab mõjuvatel põhjustel, et ta ei saa sellist soovitusel toetada, selgitab ta põhjuseid parlamendi ees täiskogu istungil või asjaomase parlamendikomisjoni järgmisel koosolekul.

iii) Eelarve täitmine

30. Enne kui komisjon annab rahastajate kohtumisel uusi finantskohustusi kaasa toovaid ja eelarvepädevate institutsioonide nõusolekut nõudvaid finantslubadusi, teavitab ta eelarvepädevaid institutsioone ja vaatab läbi nende märkused.

31. Seoses ELi toimimise lepingu artiklis 319 käsitletud eelarve täitmise iga-aastase heakskiitmisega edastab komisjon kõnealuse aasta eelarve täitmise kontrollimiseks kogu vajaliku teabe, mida vastavalt parlamendi kodukorra VII lisale eelarve täitmise heakskiitmise menetluse eest vastutava parlamendikomisjoni esimees komisjonilt sellel eesmärgil nõuab.

Kui ilmnevad uued aspektid seoses eelmiste aastatega, mille kohta heakskiit on juba antud, edastab komisjon kogu vajaliku teabe asja kohta, et leida mõlemale poolele vastuvõetav lahendus.

iv) Suhted reguleerivate ametitega

32. Reguleerivate ametite tegevdirektori koha kandidaadid peaksid osalema kuulamistel parlamendikomisjonides.

Lisaks sellele püüavad komisjon ja parlament jõuda 2009. aasta märtsis loodud detsentraliseeritud asutusi käsitleva institutsioonidevahelise töörühma arutelude raames ühise lähenemisviisini, mis käsitleb asutuste rolli ja asendit liidu institutsioonilisel maastikul, ning ühiste suunisteni, mis käsitlevad nende loomist, struktuuri ja tegevust ning finants-, eelarve-, kontrolli- ja juhtimisküsimusi.

IV. KOOSTÖÖ SEADUSANDLIKE MENETLUSTE JA KAVANDAMISE ALAL**i) Komisjoni tööprogramm ja Euroopa Liidu programmide koostamine**

33. Komisjon algatab liidu ühe- ja mitmeaastaste programmide koostamise, et saavutada institutsioonidevahelised kokkulepped.

34. Komisjon esitab igal aastal oma tööprogrammi.

▼B

35. Institutsioonid teevad koostööd vastavalt IV lisas sätestatud ajakavale.

Komisjon võtab arvesse parlamendi prioriteete.

Komisjon esitab piisavad üksikasjad selle kohta, mis on tema tööprogrammi igas punktis ette nähtud.

36. Kui komisjon ei suuda esitada mõnda kõnealuse aasta tööprogrammis ettenähtud ettepanekut või ei järgi oma tööprogrammi, esitab ta selle kohta selgituse. Institutsioonidevaheliste suhete eest vastutav komisjoni asepresident kohustub komisjonide esimeeste konverentsil korrapäraselt aru andma, andes ülevaate komisjoni tööprogrammi poliitilisest rakendamisest kõnealusel aastal.

ii) Õigusaktide vastuvõtmise menetlused

37. Komisjon kohustub hoolega läbi vaatama parlamendis vastu võetud õigusakti ettepaneku muudatusi, et võtta neid võimalikus muudetud ettepanekus arvesse.

Esitades oma arvamuse parlamendi muudatuste kohta vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294, kohustub komisjon võimalikult suurel määral arvestama teisel lugemisel vastu võetud muudatusi; kui ta otsustab mõjuvatel põhjustel ja pärast kolleegiumis arutamist selliseid muudatusi mitte vastu võtta või toetada, selgitab ta parlamendi ees oma otsust ja igal juhul oma arvamuses parlamendi muudatuste kohta, nagu on ette nähtud ELi toimimise lepingu artikli 294 lõike 7 punktis c.

38. Parlament võtab endale kohustuse arutades algatust, mille on esitanud vähemalt üks neljandik liikmesriikidest vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 76, mitte võtta vastu raportit vastutavas komisjonis enne, kui komisjon on esitanud algatuse kohta oma arvamuse.

Komisjon kohustub esitama oma arvamuse sellise algatuse kohta kümne nädala jooksul pärast algatuse esitamist.

39. Enne kui komisjon võtab tagasi ettepaneku, mille kohta parlament on juba võtnud seisukoha esimesel lugemisel, esitab ta selle kohta aegsasti üksikasjaliku selgituse.

Komisjon vaatab oma ametiaja alguses läbi kõik menetluses olevad ettepanekud, et need poliitiliselt kinnitada või tagasi võtta, võttes nõuetekohaselt arvesse parlamendi seisukohti.

40. Parlamendiga konsulteerimist nõudvate eriliste seadusandlike ja muude menetluste, näiteks ELi toimimise lepingu artiklis 148 sätestatud menetluse puhul toimib komisjon järgmiselt:

- i) võtab meetmeid parlamendi paremaks kaasamiseks, et parlamendi seisukohti saaks arvesse võtta nii palju kui võimalik ja eelkõige tagada, et parlamendil on piisavalt aega komisjoni ettepanekut kaaluda;

▼B

- ii) tagab, et nõukogu organitele meenutatakse õigeaegselt, et nad ei sõlmiks ettepanekute suhtes poliitilist kokkulepet enne, kui parlament on oma arvamuse vastu võtnud. Komisjon palub lõpetada arutelu ministrite tasemel pärast seda, kui nõukogu liikmetele on antud mõistlikult aega parlamendi arvamuse läbivaatamiseks;
- iii) tagab, et nõukogu järgib Euroopa Liidu Kohtu poolt väljatöötatud eeskirju, mille kohaselt tuleb parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu teeb komisjoni ettepanekusse olulisi muudatusi. Komisjon teatab parlamendile kõigist nõukogule esitatud meeldetuletustest vajaduse kohta uuesti konsulteerida;
- iv) kohustub vajaduse korral parlamendis tagasi lükatud õigusakti ettepaneku tagasi võtma. Kui mõjuvatel põhjustel ja pärast kolleegiumis arutamist otsustab komisjon oma ettepaneku juurde jääda, selgitab ta parlamendi ees tehtavas avalduses selle otsuse põhjuseid.

41. Õigusloome kavandamise parandamiseks kohustub parlament toimima järgmiselt:

- i) kavandama oma päevakorra õigusloomega seotud osi, viies need kooskõlla komisjoni kehtiva tööprogrammiga ja selle programmi kohta vastu võetud resolutsioonidega, et eelkõige parandada prioriteetsete arutelude kavandamist;
- ii) kui see tuleb menetlusele kasuks, pidama seadusandliku tavamenetluse puhul esimesel lugemisel oma seisukohta vastu võttes ja nõuandemenetluse puhul oma arvamust vastu võttes kinni mõistlikest tähtaegadest;
- iii) võimaluse korral nimetama tulevaste ettepanekute jaoks raportöörid niipea, kui komisjoni tööprogramm on vastu võetud;
- iv) kaaluma absoluutses eelisjärjekorras uuesti konsulteerimise taotlusi, tingimusel et talle on edastatud kogu vajalik teave.

iii) Parema õigusloomega seotud küsimused

42. Komisjon tagab, et mõju hindamised viiakse läbi tema vastutusel läbipaistva menetluse teel, mis tagab sõltumatu hindamise. Mõju hindamise tulemused avaldatakse õigeaegselt, võttes arvesse mitmeid eri stsenaariume, sealhulgas „mitte midagi muuta” võimalust, ning esitatakse üldiselt asjaomasele parlamendikomisjonile ELi toimimise lepingu protokollide nr 1 ja 2 kohase liikmesriikide parlamentidega konsulteerimise perioodi jooksul.

43. Valdkondades, milles parlament on tavaliselt õigusloomesse kaasatud, kohaldab komisjon mittedividuud õigusakte siis, kui see on asjakohane, ning nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel pärast seda, kui parlament on saanud oma seisukohta avaldada. Komisjon esitab parlamendile üksikasjaliku selgituse selle kohta, kuidas tema seisukohti on ettepaneku vastuvõtmisel arvesse võetud.

▼B

44. Et tagada liidu õiguse ülevõtmise ja kohaldamise parem järelevalve, püüavad komisjon ja parlament ülevõtmiseks kehtestada kohustuslikud vastavustabelid ning siduvad tähtajad, mis direktiivide puhul ei tohiks tavaliselt ületada kahte aastat.

Lisaks eriaruannetele ja aastaaruandele liidu õiguse kohaldamise kohta teeb komisjon parlamendile kättesaadavaks kokkuvõtliku teabe kõikidest rikkumismenetlustest alates ametliku teatamise kirjast, sealhulgas kui parlament soovib, siis iga juhtumi kohta eraldi, ja järgides konfidentsiaalsusnõudeid, eelkõige Euroopa Liidu Kohtu poolt tunnustatud konfidentsiaalsust käsitlevaid sätteid rikkumismenetlustega seotud küsimustes.

V. KOMISJONI OSALEMINE PARLAMENDI MENETLUSTES

45. Kui komisjonil palutakse kohal olla, peab ta kohalolekut parlamendi täiskogu istungitel või muude organite koosolekutel teiste samal ajal toimuvate ürituste või esitatud kutsete suhtes prioriteetseks.

Komisjon püüab eelkõige tagada, et komisjoni liikmed on alati kohal täiskogu istungitel, kus arutatakse nende vastutusalasse kuuluvaid päevakorrapunkte, kui parlament seda palub. See kehtib esialgsete päevakorra projektide suhtes, mille esimeeste konverents eelneval osastungjärgul kinnitas.

Parlament püüab reeglina tagada, et osaistungjärgu päevakorrapunkte, mis kuuluvad komisjoni liikme vastutusalasse, arutatakse koos.

46. Parlamendi taotlusel nähakse ette regulaarselt toimuv infotund komisjoni presidendiga. Infotund koosneb kahes osast: esimene osa koosneb spontaanselt teabe vahetamisest fraktsioonide juhtide või nende esindajate vahel; teine osa on pühendatud poliitilisele teemale, mis on eelnevalt kokku lepitud hiljemalt vastavale osaistungjärgule eelneva nädala neljapäeval, kuid küsimusi ei valmistata ette.

Lisaks võetakse praeguse infotunni ümberkujundamise eesmärgil kasutusele infotund komisjoni liikmetega, sealhulgas välissuhete eest vastutava komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga, järgides komisjoni presidendiga peetava infotunni mudelit. Infotunnis käsitletakse komisjoni vastava liikme vastutusalala.

47. Komisjoni liikmed kuulatakse nende taotlusel ära.

Institutsioonid lepivad kokku institutsioonide vahel kõneaja eraldamise üldeeskirjades, ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 230 kohaldamist.

Institutsioonid lepivad kokku, et nende soovituslikust kõneaja eraldamisest tuleks kinni pidada.

▼B

48. Selleks et tagada komisjoni liikmete kohalolu, kohustub parlament tegema oma parima, et järgida oma lõplikke päevakorra projekte.

Kui parlament muudab oma lõplikku päevakorra projekti või kui ta paigutab punkte päevakorras osaistungjärgu piires ümber, teatab parlament sellest viivitamata komisjonile. Komisjon teeb kõik, mis võimalik, et tagada vastutava komisjoni liikme kohalolu.

49. Komisjon võib teha ettepaneku lisada päevakorda punkte hiljemalt esimeeste konverentsi kohtumisel, kus otsustatakse istungi lõpliku päevakorra projekt. Parlament võtab selliseid ettepanekuid täielikult arvesse.

50. Parlamendikomisjonid püüavad järgida oma päevakorra projekti ja päevakorda.

Iga kord, kui parlamendikomisjon oma päevakorra projekti või päevakorda muudab, teatatakse sellest viivitamata komisjonile. Parlamendikomisjonid püüavad eriti järgida mõistlikke tähtaegu, mis võimaldavad komisjoni liikmetel nende koosolekutel kohal olla.

Kui komisjoni liikme kohalolekut parlamendikomisjoni koosolekul selgesõnaliselt ei nõuta, tagab komisjon, et teda esindab sobiliku tasandi pädev ametnik.

Parlamendikomisjonid püüavad oma tegevust koordineerida, vältida samal teemal üheaegselt peetavaid koosolekuid ning hoiduda päevakorras kõrvalekaldumisest, et komisjon saaks tagada piisava esindatuse taseme.

Kui komisjoni ettepanekut käsitleva parlamendikomisjoni koosolekul palutakse osaleda kõrge taseme ametnikul (peadirektor või direktor), võib komisjoni esindaja aruteludes sõna võtta.

VI. LÕPPSÄTTED

51. Komisjon kinnitab oma kohustust vaadata võimalikult kiiresti läbi õigusaktid, mida ei kohandatud kontrolliga regulatiivmenetlusele enne Lissaboni lepingu jõustumist, et ta saaks hinnata, kas neid vahendeid tuleks kohandada ELi toimimise lepingu artikliga 290 kasutusele võetud delegeeritud õigusaktide süsteemiga.

Lõppeesmärk on saavutada lepingule täielikult vastav delegeeritud aktide ja rakendusaktide järjepidev süsteem, milleni peaks jõudma, hinnates järk-järgult praegu kontrolliga regulatiivmenetluse alla kuuluvate meetmete laadi ja sisu, et kohandada neid õigel ajal ELi toimimise lepingu artiklis 290 sätestatud korraga.

▼B

52. Käesoleva raamkokkuleppe sätted täiendavad paremat õigusloomet käsitlevat institutsioonidevahelist kokkulepet, ⁽¹⁾ kuid ei mõjuta seda ega piira institutsioonidevahelise kokkuleppe edasist läbivaatamist. Ilma et see piiraks eelseisvaid läbirääkimisi parlamendi, komisjoni ja nõukogu vahel, kohustuvad parlament ja komisjon leppima kokku peamistes muudatustes, mis kavatakse esitada eelseisvatel läbirääkimistel paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe Lissaboni lepinguga sätestatud uute sätetega kohandamise üle, võttes arvesse kehtivaid tavasid ja käesolevat raamkokkulepet.

Institutsioonid lepivad kokku ka vajaduses tugevdada praegust institutsioonidevahelist kontaktimehhanismi parema õigusloome osas poliitilisel ja tehnilisel tasandil, et tagada tulemuslik institutsioonidevaheline koostöö parlamendi, komisjoni ning nõukogu vahel.

53. Komisjon kohustub algatama kiiresti liidu ühe- ja mitmeaastaste programmide koostamise, et saavutada institutsioonidevahelised kokkulepped ELi lepingu artikli 17 kohaselt.

Komisjoni tööprogramm on komisjoni panus liidu ühe- ja mitmeaastaste programmide koostamisse. Kui komisjon on tööprogrammi vastu võtnud, tuleks korraldada parlamendi, nõukogu ja komisjoni kolmepoolne kohtumine, mille eesmärk on jõuda kokkuleppele liidu programmide koostamises.

Sellega seoses ja niipea, kui parlament, nõukogu ja komisjon on jõudnud kokkuleppele liidu programmide koostamises, vaatavad parlament ja komisjon läbi käesoleva raamkokkuleppe programmide koostamist käsitlevad sätted.

Parlament ja komisjon kutsuvad nõukogu üles alustama nii kiiresti kui võimalik arutelusid ELi lepingu artiklis 17 sätestatud liidu programmide koostamise üle.

54. Institutsioonid hindavad perioodiliselt käesoleva raamkokkuleppe ja selle lisade praktilist rakendamist. Hindamine viiakse läbi 2011. aasta lõpuks, võttes arvesse praktilist kogemust.

⁽¹⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

*I LISA***Komisjoni kohtumised riiklike ekspertidega**

Käesolevas lisas sätestatakse raamkokkuleppe punkti 15 rakendamise üksikasjalikud sätted.

1. Kohaldamisala

Raamkokkuleppe punkti 15 sätteid kohaldatakse järgmiste kohtumiste suhtes:

- 1) komisjoni koosolekud, mis toimuvad komisjoni asutatud eksperdirühmade raames, kuhu kutsutakse ametiasutusi kõikidest liikmesriikidest, kui need on seotud liidu õigusaktide, sealhulgas mittesiduvate ja delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja rakendamisega;
- 2) komisjoni erakorralised koosolekud, kuhu kutsutakse riiklike eksperte kõikidest liikmesriikidest, kui need on seotud liidu õigusaktide, sealhulgas mittesiduvate ja delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja rakendamisega.

Komiteemenetluse komiteede koosolekud ei kuulu käesoleva lisa sätete kohaldamisalasse, ilma et see piiraks praegust ja tulevast erikorda seoses parlamendile antava teabega komisjoni rakendusvolutuste kasutamise kohta ⁽¹⁾.

2. Parlamendile esitatav teave

Komisjon kohustub saatma parlamendile samad eespool nimetatud kohtumiste dokumendid, mis ta saadab liikmesriikide ametiasutustele. Komisjon saadab need dokumendid, kaasa arvatud päevakorrad, parlamendi toimivasse postkasti samal ajal, kui need saadetakse riiklikele ekspertidele.

3. Parlamendi ekspertide kutsumine kohtumistele

Parlamendi taotlusel võib komisjon otsustada paluda parlamendil saata oma eksperdid osalema 1. punktis määratletud komisjoni kohtumistel riiklike ekspertidega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile antav teave komiteemenetluse komiteede töö kohta ja parlamendi eelisõigused komiteemenetluse läbiviimises on selgelt määratletud teistes õigusaktides: 1) nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsus 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolutuste kasutamise menetlused (EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23); 2) parlamendi ja komisjoni vaheline 3. juuni 2008. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe komiteemenetluse kohta ning 3) ELi toimimise lepingu artikli 291 rakendamiseks vajalikud õigusaktid.

*II LISA***Konfidentsiaalse teabe edastamine parlamendile****1. Kohaldamisala**

- 1.1. Käesolev lisa reguleerib punktis 1.2 määratletud konfidentsiaalse teabe edastamist komisjonilt parlamendile ja selle käsitlemist seoses parlamendi õiguste ja pädevuste teostamisega. Institutsioonid tegutsevad kooskõlas vastastikuse siira koostöö kohustustega ning täieliku vastastikuse usalduse vaimus, täites rangelt asjaomaseid aluslepingu sätteid.
- 1.2. „Teave” – mis tahes kirjalik või suuline teave, olenemata selle kandjast ja autorist.
  - 1.2.1. „Konfidentsiaalne teave” – „ELi salastatud teave” ja „muu konfidentsiaalne teave”, mida ei ole salastatud.
  - 1.2.2. „ELi salastatud teave” – igasugune teave ja materjal, mis on liigitatud kui „TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET”, „SECRET UE”, „CONFIDENTIEL UE” või „RESTREINT UE” või millele on kantud samaväärne riiklik või rahvusvaheline salastatuse kategooria tähistus ning mille loata avaldamine võib eri määral kahjustada liidu huve või ühte või mitut liikmesriiki, olenemata sellest, kas selline teave on pärit liidust või saadud liikmesriikidelt, kolmandatelt riikidelt või rahvusvahelistelt organisatsioonidelt.
    - a) „TRÈS SECRET UE / EU TOP SECRET”: kategooria, mida kasutatakse ainult sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib väga tõsiselt kahjustada liidu või ühe või mitme tema liikmesriigi olulisi huve;
    - b) „SECRET UE”: kategooria, mida kasutatakse ainult sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib tõsiselt kahjustada liidu või ühe või mitme tema liikmesriigi olulisi huve;
    - c) „CONFIDENTIEL UE”: kategooria, mida kasutatakse ainult sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib kahjustada liidu või ühe või mitme tema liikmesriigi olulisi huve;
    - d) „RESTREINT UE”: kategooria, mida kasutatakse sellise teabe ja materjali puhul, mille loata avaldamine võib negatiivselt mõjutada liidu või ühe või mitme tema liikmesriigi huve.
  - 1.2.3. „Muu konfidentsiaalne teave” – igasugune muu konfidentsiaalne teave, kaasa arvatud teave, millele laieneb ametisaladuse hoidmise kohustus ja mida on taotlenud parlament ja/või mille on edastanud komisjon.
- 1.3. Komisjon tagab, et parlamendile antakse juurdepääs konfidentsiaalsele teabele vastavalt käesoleva lisa sätetele, kui ta saab mõnelt punktis 1.4 nimetatud parlamendi organilt või ametikandjalt taotluse konfidentsiaalse teabe edastamise kohta. Lisaks võib komisjon edastada parlamendile mis tahes konfidentsiaalse teabe omal algatusel vastavalt käesoleva lisa sätetele.
- 1.4. Käesoleva lisaga seoses võivad komisjonilt nõuda konfidentsiaalset teavet järgmised isikud:

▼B

- parlamendi president;
- asjaomaste parlamendikomisjonide esimehed;
- juhatus ja esimeeste konverents ning
- rahvusvahelisest konverentsist osavõtvasse liidu delegatsiooni kuuluva parlamendi delegatsiooni juht.

- 1.5. Käesoleva lisa kohaldamisalast jäetakse välja teave rikkumismenetluste ja konkurentsimenetluste kohta, kui nende kohta ei ole tehtud komisjoni lõplikku otsust või Euroopa Liidu Kohtu otsust punktis 1.4 nimetatud parlamendi organi või ametikandja taotluse laekumise kuupäevaks, ja teave, mis käsitleb liidu finantshuvide kaitset. See ei piira raamkokkuleppe punkti 44 ja parlamendi eelarvekontrolli valdkonda kuuluvate õiguste kohaldamist.
- 1.6. Käesolevaid sätteid kohaldatakse, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 19. aprilli 1995. aasta otsuse 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ (üksikasjalike sätete kohta, mis reguleerivad Euroopa Parlamendi uurimisõiguse täitmist)⁽¹⁾ kohaldamist ning komisjoni 28. aprilli 1999. aasta otsuse 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom (millega asutatakse Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF))⁽²⁾ asjakohaste sätete kohaldamist.

2. Üldsätted

- 2.1. Punktis 1.4 osutatud parlamendi organi või ametikandja taotlusel edastab komisjon sellele parlamendi organile või ametikandjale nõutava kiirusega kogu konfidentsiaalse teabe, mis on vajalik parlamendi eelisõiguste ja pädevuste teostamiseks. Vastavalt oma volitustele ja kohustustele järgivad institutsioonid:

- põhilisi inimõigusi, sealhulgas õigust õiglasele kohtumõistmisele ja eraelu puutumatusse kaitsele;
- kohtu- ja distsiplinaarmenetlusi reguleerivaid sätteid;
- ärisaladuse ja kaubandussuhete kaitset;
- liidu huvide kaitset, eelkõige seoses avaliku julgeoleku, kaitse, rahvusvaheliste suhete, rahalise stabiilsuse ja finantshuvidega.

Vaidluste korral esitatakse küsimus lahendamiseks institutsioonide presidentidele.

Riigi, institutsiooni või rahvusvahelise organisatsiooni konfidentsiaalne teave edastatakse ainult tema nõusolekul.

- 2.2. ELi salastatud teave edastatakse parlamendile ning parlament käsitleb ja kaitseb seda vastavalt teiste liidu institutsioonide ja eelkõige komisjoni poolt kohaldatavatele ühistele julgeoleku miinimumstandarditele.

⁽¹⁾ EÜT L 113, 19.5.1995, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 20.

▼B

Komisjon tagab oma teabe salastamisel asjakohase salastatuse taseme kohaldamise vastavalt rahvusvahelistele standarditele ja määratlustele ning oma sisekorrale, võttes nõuetekohaselt arvesse parlamendi vajadust pääseda juurde salajastele dokumentidele, et teostada tulemuslikult oma pädevusi ja eelisõigusi.

- 2.3. Kui teabe konfidentsiaalsuse või selle asjakohase salastatuse taseme suhtes on kahtlusi või kui selle edastamiseks vastavalt ühele punktis 3.2 osutatud võimalusele on vaja sätestada asjakohane kord, konsulteerivad institutsioonid üksteisega viivitamata enne dokumendi edastamist. Konsulteerimisel esindab parlamenti asjaomase taotluse esitanud parlamendiorgani esimees, vajadusel koos raportööriga, või ametikandja. Komisjoni esindab komisjoni liige, kes vastutab selle valdkonna eest, pärast konsulteerimist julgeolekuküsimuste eest vastutava komisjoniliikmega. Vaidluste korral esitatakse küsimus lahendamiseks institutsioonide presidentidele.
- 2.4. Kui punktis 2.3 osutatud menetluse lõpul ei ole kokkuleppele jõutud, palub parlamendi president vastuseks taotluse esitanud parlamendiorgani või ametikandja põhjendatud taotlusele komisjonil edastada nõuetekohaselt osutatud asjakohase tähtaja jooksul kõnealune konfidentsiaalne teave, valides selleks korra käesoleva lisa punktis 3.2 sätestatud võimaluste hulgast. Enne selle tähtaja lõppu teatab komisjon kirjalikult parlamendile oma lõpliku seisukoha. Parlamendile jääb õigus vajaduse korral kohtusse pöörduda.
- 2.5. ELi salastatud teabele antakse juurdepääs vastavalt isikute julgeolekukontrolli suhtes kohaldatavatele eeskirjadele.
  - 2.5.1. Juurdepääsu teabele, mis kuulub salastatuse kategooriatesse „TRÈS SECRET UE / EU TOP SECRET”, „SECRET UE” ja „CONFIDENTIAL EU”, võib anda ainult parlamendi ametnikele ja nendele parlamendi fraktsioonide töötajatele, kelle jaoks see on vältimatu, kelle on parlamendiorgan või ametikandja eelnevalt kindlaks määranud kui teadmismvajadusega isikud ja kes on läbinud nõuetekohase julgeolekukontrolli.
  - 2.5.2. Seoses parlamendi eelisõiguste ja pädevustega antakse nendele parlamendiliikmetele, kes ei ole läbinud julgeolekukontrolli, juurdepääs dokumentidele, mis kuuluvad salastatuse kategooriasse „CONFIDENTIEL UE”, ühisel kokkuleppel kindlaks määratud tegutsemiskorras, mis hõlmab allkirjastatud kinnitust mitte avaldada kõnealuste dokumentide sisu kolmandatele isikutele.

Juurdepääs salastatuse kategooria „SECRET UE” dokumentidele antakse parlamendiliikmetele, kes on läbinud asjakohase julgeolekukontrolli.
  - 2.5.3. Komisjoni toetusel kehtestatakse kord, mis tagab, et parlament saab võimalikult kiiresti kätte julgeolekukontrolli raames vajalikud riigi ametiasutuste töö tulemused.

Taotlusega üheaegselt teatatakse nende isikute kategooria või kategooriad, kellele antakse juurdepääs konfidentsiaalsele teabele.

Enne juurdepääsu andmist kõnealusele teabele instrueeritakse iga isikut teabe konfidentsiaalsustasemes ja sellest tulenevates julgeolekualastes kohustustes.

▼B

Seoses käesoleva lisa läbivaatamise ja tulevase julgeolekukorraga, millele osutatakse punktides 4.1 ja 4.2, vaadatakse julgeolekukontrolli läbimine uuesti läbi.

3. Konfidentsiaalse teabe juurdepääsu ja selle käsitlemise kord

- 3.1. Kooskõlas punktis 2.3 ja vajaduse korral punktis 2.4 sätestatud menetlustega edastatav konfidentsiaalne teave tehakse kättesaadavaks komisjoni presidendi või liikme vastutusel taotluse esitanud parlamendiorganile või ametikandjale järgmistel tingimustel.

Parlament ja komisjon tagavad konfidentsiaalse teabe registreerimise ja jälgitavuse.

Salastatuse kategooriasse „CONFIDENTIEL UE” ja „SECRET UE” kuuluv ELi salastatud teave edastatakse komisjoni peasekretariaadi keskregistrist vastavale pädevale parlamendi teenistusele, kes vastutab selle kokkulepitud korras kättesaadavaks tegemise eest taotluse esitanud parlamendiorganile või ametikandjale.

Salastatuse kategooriasse „TRÈS SECRET UE / EU TOP SECRET” kuuluva ELi salastatud teabe edastamise suhtes kohaldatakse täiendavat korda, milles lepivad kokku komisjon ning taotluse esitanud parlamendiorgan või ametikandja ja mille eesmärk on tagada niisuguse salastatusega samaulatuslik kaitsetase.

- 3.2. Ilma et see piiraks punktide 2.2 ja 2.4 ning punktis 4.1 osutatud tulevase julgeolekukorra sätete kohaldamist, sätestatakse juurdepääs ja teabe konfidentsiaalsuse säilitamise kord ühisel kokkuleppel enne teabe edastamist. Asjaomase poliitikavaldkonna eest vastutava komisjoniliikme ja taotluse esitanud asjaomase parlamendiorgani (mida esindab selle esimees) või ametikandja ühise kokkuleppega sätestatakse ühe punktides 3.2.1 ja 3.2.2 sätestatud võimaluse valimine, et tagada asjakohane konfidentsiaalsuse tase.

- 3.2.1. Seoses konfidentsiaalset teavet saavate isikutega tuleks sätestada üks järgmistest võimalustest:

— absoluutselt erandlikel põhjustel õigustatud juhtudel ainult parlamendi president;

— juhatus ja/või esimeeste konverents;

— asjaomase parlamendikomisjoni esimees ja raportöör;

— kõik asjaomase parlamendikomisjoni liikmed (täis- ja asendusliikmed);

— kõik parlamendi liikmed.

Kõnealust konfidentsiaalset teavet ei tohi avaldada ega edastada ühelegi teisele isikule ilma komisjoni nõusolekuta.

- 3.2.2. Seoses konfidentsiaalse teabe käsitlemise korraga tuleks sätestada järgmised võimalused:

- a) tutvuda dokumentidega turvalises lugemissaalis, kui teabe salastatuse kategooriaks on määratud „CONFIDENTIEL UE” või rangem kategooria;

▼B

b) korraldada kinnine koosolek, millest võtavad osa ainult juhatuse liikmed, esimeeste konverentsi liikmed või pädeva parlamendikomisjoni täis- ja asendusliikmed ning parlamendi ametnikud ja need parlamendi fraktsioonide töötajad, kelle on koosoleku juhataja eelnevalt kindlaks määranud kui teadmisyajadusega isikud, kelle kohalolek on vältimatu ja kes on läbinud nõutaval tasemel julgeolekukontrolli, võttes arvesse järgmisi tingimusi:

— dokumendid võivad olla nummerdatud, need võib koosoleku alguses välja jagada ja selle lõppedes taas kokku koguda. Märkmete ja fotokoopiategemine nendest dokumentidest on keelatud;

— koosoleku protokollis ei mainita salajase küsimuse arutelu.

Enne edastamist võib dokumentidelt eemaldada kõik isikuandmed.

Parlamendi teabesaajatele suuliselt edastatava konfidentsiaalse teabe suhtes kohaldatakse samaväärset kaitsetaset nagu kirjaliku konfidentsiaalse teabe suhtes. See võib hõlmata kõnealuse teabe saaja kinnitust mitte avaldada selle sisu kolmandatele isikutele.

3.2.3 Kui kirjaliku teabega tuleb tutvuda turvalises lugemissaalis, tagab parlament, et järgmised nõuded on täidetud:

— konfidentsiaalse teabe turvaline säilitamissüsteem;

— turvaline lugemissaal ilma koopiamašinate, telefonide, fakside, skannerite või muude dokumentide paljundamiseks või edastamiseks ette nähtud tehniliste seadmeteta jms;

— turvasätteid, mis reguleerivad juurdepääsu lugemissaalile, sealhulgas juurdepääsuregistrisse allkirja andmise nõue ja kinnitus mitte levitada läbi vaadatud konfidentsiaalset teavet.

3.2.4. Ülaltoodu ei välista muu institutsioonide vahel kokkulepitud korra kohaldamist.

3.3. Selle korra rikkumisel kohaldatakse parlamendiliikmete suhtes parlamendi kodukorra VIII lisas sätestatud sanktsioone käsitlevaid sätteid ning parlamendi ametnike ja teiste töötajate suhtes personalieeskirjade⁽¹⁾ artikli 86 või Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste artikli 49 asjakohaseid sätteid.

4. Lõppsätted

4.1. Komisjon ja parlament võtavad kõik käesoleva lisa sätete rakendamiseks vajalikud meetmed.

⁽¹⁾ Nõukogu 29. veebruari 1968. aasta määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed.

▼B

Komisjoni ja parlamendi pädevad talitused teevad selleks tihedat koostööd käesoleva lisa rakendamisel. See hõlmab konfidentsiaalse teabe jälgitavuse kontrollimist ning kohaldatava julgeolekukorra ja standardite perioodilist ühist jälgimist.

Parlament kohustub vajaduse korral kohandama oma sise-eeskirju, et rakendada käesolevas lisas sätestatud julgeolekueeskirju, mis käsitlevad konfidentsiaalset teavet.

Parlament kohustub võtma võimalikult kiiresti vastu tulevase julgeolekukorra ning kontrollima seda korda ühisel kokkuleppel komisjoniga, et kehtestada samaväärsed julgeolekustandardid. Nii jõustatakse käesolev lisa seoses järgmisega:

— konfidentsiaalse teabe käsitlemist ja säilitamist käsitlevad tehnilised sätted ja standardid, sealhulgas julgeolekumeetmed füüsilise ja töötajate julgeoleku, dokumentide kaitse ja IT-julgeoleku valdkonnas;

— luuakse spetsiaalne järelevalvekomitee, mis koosneb julgeolekukontrolli nõuetekohaselt läbinud liikmetest, kes võivad käsitleda ELi salastatud teavet, mis kuulub salastatuse kategooriasse „TRÈS SECRET UE / EU TOP SECRET”.

4.2. Parlament ja komisjon vaatavad käesoleva lisa läbi ning vajaduse korral kohandavad seda hiljemalt raamkokkuleppe punktis 54 osutatud ajal, võttes arvesse arengut järgmistes valdkondades:

— tulevane julgeolekukord, mis hõlmab parlamenti ja komisjoni;

— muud kokkulepped või õigusaktid, mis puudutavad institutsioonidevahelist teabe edastamist.

*III LISA***Läbirääkimised rahvusvaheliste lepingute üle ja nende sõlmimine**

Käesolevas lisas kehtestatakse parlamendi teavitamise üksikasjalik kord seoses raamkokkuleppe punktides 23, 24 ja 25 osutatud läbirääkimistega rahvusvaheliste lepingute üle ja nende sõlmimisega.

- 1) Komisjon teatab parlamendile oma kavatsusest teha ettepanek alustada läbirääkimisi samal ajal, kui ta teavitab sellest nõukogu.
- 2) Kui komisjon esitab ettepaneku läbirääkimisjuhiste eelnõu kohta, et nõukogu võtaks selle vastu, esitab ta selle kooskõlas raamkokkuleppe punkti 24 sätetega samaaegselt parlamendile.
- 3) Komisjon võtab läbirääkimiste käigus nõuetekohaselt arvesse parlamendi märkusi.
- 4) Komisjon teavitab kooskõlas raamkokkuleppe punkti 23 sätetega parlamenti regulaarselt ja viivitamata läbirääkimiste käigust kuni lepingu parafeerimiseni ning selgitab, kas ja kuidas parlamendi märkused läbiräägitavasse teksti sisse viidi ja kui seda ei tehtud, siis miks.
- 5) Rahvusvaheliste lepingute puhul, mille sõlmimiseks on vaja parlamendi nõusolekut, esitab komisjon parlamendile läbirääkimiste käigus kogu asjakohase teabe, mille ta edastab ka nõukogule (või nõukogu määratud erikomiteele). See teave hõlmab vastuvõetud läbirääkimisjuhiste muudatusettepanekute eelnõu, läbiräägitavate tekstide eelnõu, kokkulepitud artikleid, lepingu parafeerimise kokkulepitud kuupäeva ning parafeeritava lepingu teksti. Komisjon edastab parlamendile samuti nagu nõukogule (või nõukogu määratud erikomiteele) ka kõik kolmandalt osapoolelt saadud asjassepuutuvad dokumendid, kui teabe koostaja on andnud selleks nõusoleku. Komisjon hoiab vastutavat parlamendikomisjoni kursis läbirääkimiste arenguga ning selgitab eelkõige, kuidas on võetud arvesse parlamendi seisukohti.
- 6) Rahvusvaheliste lepingute puhul, mille sõlmimiseks ei ole vaja parlamendi nõusolekut, tagab komisjon, et parlamenti teavitatakse viivitamata ja täielikult ning edastatakse teave, mis hõlmab vähemalt läbirääkimisjuhiste eelnõu, vastuvõetud läbirääkimisjuhiseid, järgnenud läbirääkimiste käiku ja läbirääkimiste lõpetamist.
- 7) Komisjon annab kooskõlas raamkokkuleppe punkti 24 sätetega parlamendile õigeaegselt põhjalikku teavet, millal rahvusvaheline leping parafeeritakse, ning teavitab parlamenti võimalikult vara, millal ta kavatses teha nõukogule ettepaneku lepingu esialgse kohaldamise kohta ning selle põhjustest, välja arvatud juhul, kui kiireloomulistel põhjustel ei ole see võimalik.
- 8) Komisjon teavitab nõukogu ja parlamenti samaaegselt ning aegsasti kavatsusest teha nõukogule ettepanek rahvusvahelise lepingu peatamiseks ja selle põhjustest.
- 9) Rahvusvaheliste lepingute puhul, mille suhtes kohaldatakse ELi toimimise lepingus sätestatud nõusolekumenetlust, teavitab komisjon parlamenti samuti täielikult enne lepingu muudatuste heakskiitmist, milleks nõukogu on erandkorras andnud volituse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 7.

*IV LISA***Komisjoni tööprogrammi ajakava**

Komisjoni tööprogrammile lisatakse järgnevate aastate õigusloome ettepanekute ja õigusloomega mitteseotud ettepanekute loetelu. Komisjoni tööprogramm hõlmab kõnealusele aastale järgnevat aastat ning selles esitatakse üksikasjalik teave komisjoni järgnevate aastate prioriteetide kohta. Komisjoni tööprogramm võib olla parlamendiga peetava struktureeritud dialoogi alus, mille eesmärk on jõuda kokkuleppele.

Komisjoni tööprogramm hõlmab ka kavandatavaid algatusi mittesiduvate õigusaktide, tagasivõtmise ja lihtsustamise valdkonnas.

1. Konkreetse aasta esimesel poolaastal peavad komisjoni liikmed vastavate parlamendikomisjonidega pidevat regulaarset dialoogi komisjoni kõnealuse aasta tööprogrammi rakendamise ja komisjoni tulevase tööprogrammi ettevalmistamise üle. Iga parlamendikomisjon annab dialoogi põhjal komisjonide esimeeste konverentsile aru selle dialoogi tulemustest.
2. Komisjonide esimeeste konverents peab paralleelselt regulaarseid arvamuste vahetusi institutsioonidevaheliste suhete eest vastutava komisjoni asepresidendiga, et hinnata komisjoni kehtiva tööprogrammi rakendamist, arutada komisjoni tulevase tööprogrammi ettevalmistamist ning hinnata asjaomaste parlamendikomisjonide ja komisjoni liikmete vahel peetava kahepoolse dialoogi tulemusi.
3. Juunis esitab komisjonide esimeeste konverents esimeeste konverentsile kokkuvõtva aruande, mis peaks sisaldama nii komisjoni tööprogrammi rakendamise kontrolli tulemusi kui ka parlamendi prioriteete komisjoni järgmise tööprogrammi jaoks, ja parlament teavitab sellest komisjoni.
4. Selle kokkuvõtva aruande põhjal võtab parlament juuli osaistungjärgul vastu resolutsiooni, milles kirjeldatakse lühidalt tema seisukohta ning esitatakse eelkõige õigusloomega seotud algatusraportitel põhinevad taotlused.
5. Iga aasta septembri esimese osaistungjärgu ajal viiakse läbi liidu olukorda käsitlev arutelu, mille käigus teeb komisjoni president ettekande, hinnates käesolevat aastat ja vaadeldes järgnevate aastate prioriteete. Selleks esitab komisjoni president samal ajal parlamendile kirjalikult peamised elemendid, millest juhindutakse komisjoni järgmise aasta tööprogrammi ettevalmistamisel.
6. Septembri algusest alates võivad pädevad parlamendikomisjonid ja asjaomased komisjoni liikmed kohtuda, et vahetada üksikasjalikumalt arvamusi tulevaste prioriteetide üle igas poliitika valdkonnas. Kohtumised lõpevad vastavalt komisjonide esimeeste konverentsi ja volinike kolleegiumi kohtumisega ning esimeeste konverentsi ja komisjoni presidendi kohtumisega.
7. Oktoobris võtab komisjon vastu järgmise aasta tööprogrammi. Seejärel esitab komisjoni president selle tööprogrammi parlamendile asjakohasel tasandil.
8. Parlament võib pidada arutelu ja võtta vastu resolutsiooni detsembri osaistungjärgul.

▼B

9. Ajakava kehtib iga regulaarse programmi tsükli kohta, välja arvatud parlamendi valimise aastatel, mis langevad kokku komisjoni ametiaja lõpuga.
10. Ajakava ei piira tulevast kokkulepet institutsioonidevaheliste programmide koostamise kohta.